



**Република Србија**  
**ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД**  
**Рев2 907/2015**  
**23.09.2015. године**  
**Београд**

**У ИМЕ НАРОДА**

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Миломира Николића, председника већа, Марине Говедарица и Слађане Накић Момировић, чланова већа, у парници тужиље А.А. из М., чији је пуномоћник Ј.К., адвокат из Б., против тужене U.C.V.S. АД из Б., кога заступају М.А., Ј.А. и З.Д., адвокати из Б., ради поништаја решења о отказу уговора о раду, одлучујући о ревизији тужиље изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 67/12 од 16.01.2014. године, у седници одржаној 23.09.2015. године, донео је

**ПРЕСУДУ**

**ОДБИЈА СЕ** као неоснована ревизија тужиље изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 67/12 од 16.01.2014. године.

**Образложење**

Пресудом Првог општинског суда у Београду П1 504/07 од 25.11.2008. године, која је исправљена решењем тог суда од 16.11.2009. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиље којим је тражила да се поништи, као незаконито, решење о отказу радног односа бр. 273 од 13.06.2007. године и да се тужени обавезе да тужиљу врати на рад, а тужиља је обавезана да туженој накнади парничне трошкове у износу од 49.500,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 67/12 од 16.01.2014. године, одбијена је жалба тужиље и потврђена пресуда Првог општинског суда у Београду П1 504/07 од 25.11.2008. године која је исправљена решењем истог суда од 16.11.2009. године.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужиља је благовремено преко пуномоћника изјавила ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Тужена је поднела одговор на ревизију.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 399. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“ број 125/04, 111/09), који се примењује

на основу члана 506. став 1. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11), Врховни касациони суд је нашао да ревизија тужиоца није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 361. став 2. тачка 9. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Нема битних повреда одредаба парничног поступка из члана 361. став 1. у вези члана 7, 8, 221, 223 и 375. Закона о парничном поступку, на које се ревизијом указује, јер у поступку пред другостепеним судом није дошло до неправилне примене ни једне од наведених одредаба Закона о парничном поступку које су биле или могле бити од утицаја на законитост и правилност побијане пресуде. Указивањем на ове битне повреде одредаба парничног поступка, заправо се оспорава правилност утврђеног чињеничног стања, што није дозвољен ревизијски разлог, у смислу члана 398. став 2. Закона о парничном поступку. Другостепени суд је оценио жалбене наводе од значаја и навео разлога које је узео у обзир по службеној дужности.

Наводи ревизије о погрешно примењеном материјалном праву нису основани.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилца је била запослена код тужене на радном месту тренинг менаџера по уговору о раду на неодређено време од 17.09.2005. године. У периоду од јула 2006. до маја 2007. године, тужилца је са туженом закључила више анекса уговора, а анексом 2 уговора из јануара 2006. године постављена је на место заменика директора Одељења за људске ресурсе у банци. Генерални директор тужене је донео одлуку дана 06.07.2006. године којом се одобравају средства за стручно усавршавање тужилце на универзитету у иностранству. Уговор о раду, закључен 17.09.2005. године, садржи клаузулу о забрани конкуренције. Тужена је дана 05.06.2007. године упозорила тужилцу да је повредила клаузулу о забрани конкуренције и да је својом кривицом учинила више повреда радних обавеза: неовлашћено коришћење интелектуалне својине банке; обављање консултантске услуге у виду обављања званичног истраживања о квалитету пружања услуга М.С., и у оквиру тог пројекта посећивала експозитуре, чланице конкурентске банкарске групације у градовима у Србији; обављање послова за консултантску фирму која је ангажована од стране конкурентских банака и других повезаних лица у току радног времена, и због тога што је имала намеру да ХР алатке које припадају банци као што је Програм за развој руководећег кадра (ЕДП) и Систем за руковођење постављених циљева (МБО) достави фирми која је пружала услуге конкурентским банкама и која је била ангажована од других повезаних лица. Акт о упозорењу је заснован на садржини електронске преписке коју је тужилца водила са власником Компаније А. М.С. Тужилца се изјаснила на наводе из упозорења 11.06.2007. године, а спорним решењем туженог од 13.06.2007. године, тужилци је отказан уговор о раду применом члана 179. став 2. Закона о раду због тога што је својом кривицом учинила тежу повреду радне обавезе из члана 19. уговора о раду, који садржи клаузулу о забрани конкуренције, и због других повреде радних обавеза које су садржане у упозорењу. Током поступка је утврђено да је тужилца дана 02.02, 17.04 и 08.05.2007. године послала електронске поруке власници Компаније А. М.С., у којима је препоручила себе за давање савета из области управљања људским

ресурсима, да је такве савете и упутства (постављање циљева и задатака у раду) пружала консултантској компанији, преносећи јој искуства стечена радом у банци, и да је саопштавала информације о пословању банке и о раду шефова експозитура. Тужила је по уговору о делу двапут била ангажована од Компаније А.М.С. за обаљање делатности из области управљања људским ресурсима. Делатност компаније је тренинг, обука запослених давањем примера из праксе и организација интерактивних семинара за запослене. Клијенти те компаније су, између осталих, К.б. и С- л. који је део Е.В.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, правилно је у побијаним пресудама примењено материјално право када је одбијен тужбени захтев за поништај решења туженог којим је тужили отказан уговор и захтев за враћање на рад.

Према одредби члана 161. став 1. Закона о раду, уговором о раду могу да се утврде послови које запослени не може да ради у своје име и за свој рачун, као у и у име и за рачун другог правног или физичког лица, без сагласности послодавца (забрана конкуренције). Забрана конкуренције може да се утврди само ако постоје услови да запослени радом код послодавца стекне нова, посебно важна знања, широк круг пословних партнера или дође до сазнања важних пословних информација и тајни (став. 2.). Општим актом или уговором о раду утврђује се територијално важење забране конкуренције, у зависности од врсте посла на који се забрана односи (став. 3.). Уговор о раду, закључен 17.09.2005. године, садржи клаузулу забране конкуренције у члану 19, а према овој одредби запослени не може да обавља послове или да пружа услуге на територији Државне заједнице Србија и Црна Гора, у своју корист или за свој рачун, или у корист или за рачун трећих лица, ако такво пословање представља део пословања послодавца, или штети интересима послодавца. Одредбом члана 179. тачка 2. Закона о раду, прописано је да послодавац може запосленом да откаже уговор о раду ако за то постоји оправдан разлог који се односи на радну способност запосленог, његово понашање и потребе послодавца, и то ако запослени својом кривицом учини повреду радне обавезе утврђене општим актом или уговором о раду. Правилником о раду банке утврђује се да злоупотреба службеног положаја и прекорачење овлашћења представља „озбиљну повреду радне обавезе“ због које послодавац може запосленом отказати уговор о раду (члан 35. Правилника).

Уговор о раду који су парничне странке закључиле, у члану 19, садржи правило о забрани конкуренције, што је у складу са чланом 161. Закона о раду. Тужила је обављала послове из области управљање људским ресурсима, што представља део пословања тужене, а у корист фирме, чија је делатност пружање консултатских услуга другим банкама конкурентима тужене које послују на територији Републике Србије. При томе, користила је знање и искуство која је стекла радом и стручним усавршавањем у току рада код тужене. На тај начин је повредила клаузулу о забрани конкуренције и учинила је тежу повреду радне обавезе - злоупотреба службеног положаја и прекорачење овлашћења. Истовремено, тужила је знала да извршењем ових радњу чини тежу повреду радних обавеза. Према иложеним разлозима, решење о престанку радног односа је

законито у смислу оправданог разлога за отказ, применом члана 179. тачка 2. Закона о раду.

Тужила у жалби, а сада и у ревизији указује да је повређена одредба члана 180. Закона о раду, тиме што ни у упозорењу, нити у решењу о отказу уговора о раду нису наведени време, место и начин извршења повреде радне обавезе које су биле основ за давање отказа. Према члану 180. став 2. Закона о раду, у упозорењу о отказу уговора о раду, послодавац је дужан да наведе основ за давање отказа, чињенице и доказе који указују на то да су се стекли услови за отказ и рок за давање одговора на упозорење. Тужена је донела решење о отказу уговора о раду на основу члана 179. тачка 2. Закона о раду, а ни у решењу ни у упозорењу није одређено у ком је периду тужила извршила радњу повреде радне обавезе. Међутим, по оцени Врховног касационог суда, таквим поступањем тужена није повредила члан 180. ст. 1. и 2. Закона о раду. Наиме, сврха упозорења је да се запосленом омогући право на одбрану. Тужила се изјаснила на наводе из упозорења, чиме јој је омогућено право на одбрану. Упозорење о отказном разлогу и оспорено решење су исте садржине у погледу повреда радних обавеза због којих је тужили престао радни однос. Акт упозорења упућује не садржину електронске преписке између тужиле и представника фирме која је пружала услуге другим банкама, конкурентима тужене, а из које се утврђује да су услови за отказ уговора о раду испуњени у овом случају.

Из наведених разлога, решење о отказу уговора о раду је донето у складу са чланом 180. Закона о раду, па наводи ревизије о погрешно примењеном материјалном праву нису основани.

Тужили је законито престао радни однос, па тужена није дужна да тужилу, по њеном захтеву, врати на рад, применом члана 191. став 1. Закона о раду.

На основу члана 405. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци пресуде.

**Председник већа-судија  
Миломира Николића,с.р.**